

15.12.2021

VN/24865/2021

Pohjois-Savon hyvinvointialueneuvottelu

Aika: 15.12.2021 klo 13.00 – 16.00

Paikka: Teams

Alueen edustajat

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala

Jari Saarinen, apulaiskaupunginjohtaja, VATEn pj ja muutosjohtaja, Kuopion kaupunki
Leila Pekkanen, toimitusjohtaja, VATEn esittelijä ja muutosjohtaja, Ylä-Savon sote ky
Jan Tollet, sairaanhoitopiirin johtaja, Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri ky
Antti Hedman, johtajaylilääkäri, muutosjohtaja, Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri ky
Eija Peltonen, johtava hoitaja, vastuuvaimistelijä, Kysteri
Tuomo Pekkarinen, tietohallintojohtaja, muutosjohtaja, Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri ky
Kari Janhonen, talousjohtaja, vastuuvaimistelijä, Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri ky
Janne Niemeläinen, hallinto- ja henkilöstöjohtaja, muutosjohtaja, Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri ky
Mikko Korhonen, kuntoutusjohtaja, muutosjohtaja, Kuopion kaupunki
Tarja Miettinen, hallintojohtaja, hankehallinnoija, Pohjois-Savon liitto
Satu Kapanen, talousassistentti, Pohjois-Savon liitto

Pelastustoimen toimiala

Jukka Koponen, pelastusjohtaja, muutosjohtaja, Pohjois-Savon pelastuslaitos

Ministeriöiden edustajat

Kari Hakari, osastopäällikkö, STM, puheenjohtaja (osio I)
Veli-Mikko Niemi, osastopäällikkö, STM, varapuheenjohtaja (osio II, Sote-osa-alue)
Salme Kallinen, neuvotteleva virkamies, STM
Markku Heinäsenaho, tietohallintopäällikkö, STM
Antto Korhonen, neuvotteleva virkamies, VM
Päivi Nerg, alivaltiosihteeri, VM
Pasi Ryyänen, yksikön johtaja, SM
Tiina Snellman, neuvotteleva virkamies, SM

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen arviointipäällikkö asiantuntijana

Nina Knape, tiimipäällikkö, arviointipäällikkö, THL

OSA 1 klo 13.00 – 13.30

1. Tilaisuuden avaus

Puheenjohtaja Kari Hakari avasi tilaisuuden.

2. Läsnäolijoiden toteaminen, asialistan hyväksyminen ja neuvottelujen tavoitteiden toteaminen

Todettiin läsnäolijat ja hyväksyttiin asialista. Tämän vuoden neuvottelut ovat harjoitusneuvottelut, joissa kuitenkin jo noudatetaan vahvistettuja lakeja. Hyvinvointialueneuvottelujen fokus on järjestämistehtävän siirtymisessä ja uudistuksen toimeenpanossa.

Neuvottelujen tarkoituksena on sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämistä koskevan lain (612/2021) 24 § mukaan ja pelastustoimen järjestämistä koskevan lain (613/2021) 10 § mukaan § on yhteisen tilannekuvan tarkastelu ja hyvinvointialueen järjestämistehtävän strategisen tason ohjaus sosiaali- ja tervey-

denhuollon/pelastustoimen valtakunnalliset tavoitteet huomioiden sekä ministeriöiden ja hyvinvointialueen välisen yhteistyön edistäminen. Neuvotteluissa seurataan ja arvioidaan hyvinvointialueen järjestämisvastuun toteutumista. Niissä käsitellään hyvinvointialueen sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisen tavoitteita sekä niitä tukevia toimenpiteitä. Ohjaavat ministeriöt voivat tarvittaessa antaa hyvinvointialueelle järjestämistä koskevia toimenpidesuosituksia.

3. Alueellinen puheenvuoro

Alueellisen puheenvuoron piti Leila Pekkanen. Pekkanen toi esille seuraavaa:

Hyvinvointialueen organisointi johtamisen ja osaamisen näkökulmasta etenee hyvin, on pidetty johtamisforumi ja poliittiset iltamat, työn tueksi tehty osallistava kysely. Alueella hyödynnetään YAMK:n tutkimusyhteistyötä. Keväällä 2022 tehdään osallistava henkilöstökysely ja johtamiskäsikirja. Konsernihallinnosta on tehty mallinnuksia. Sopimusten ja omaisuuden siirron tiedonkeruu, siirrettävien sopimusten tallennukset, kiinteistö- ja omaisuuskartoitukset sekä henkilöstösiirron valmistelut ovat vireillä.

ICT-muutosrahoituksen riittämättömyys estää integraation ja asiakkaan sujuvien palveluprosessien toteuttamisen. Rekistereiden yhteiskäyttöön edellytyksiin kaivataan pikaista parannusta. Palvelutuotannon haasteena on osaavan henkilöstön saatavuus ja koronatilanne. Koronasta kertyy myös hoitovelkaa. Toimintoja joudutaan sulkemaan koronan takia, mistä johtuen henkilöstä ei voi suunnata hyvinvointialueen valmisteluun.

Pelastustoimessa on uusittavana kahdeksan pelastusasemaa sisäilma- ja toimintavalmiusaikaongelmien vuoksi. Uusien toimitilojen vuokrat ovat huomattavasti vanhoja korkeammat. Kustannustehokas varallaolo on tulkittu eri oikeusasteissa työajaksi. Varallaolon kompensoimiseksi on linjattu seitsemän pelastusaseman muuttaminen 24/7 -välittömään lähtövalmiuteen. Muutos vaatii 57 lisäpelastajan rekrytoinnin.

Digitaalisten palvelujen kehittämisrahoitus on pirstaleista ja hankerahoitusta on haettava eri kanavista (Tulevaisuuden sote-keskus -rahoitus, rakenneuudistus, ICT-ennakko ja ICT-muutosrahoitus ja RRF). Tämä vievät resursseja toiminnan kehittämisestä hankehallintoon.

Alueella nähdään suurena riskinä asiakastiedon hallinnan ongelmat siirryttäessä hyvinvointialueen järjestämisvastuuseen. ICT-konsolidoinnit, joilla varmistetaan hyvinvointialueen käynnistyminen ja asiakastiedon hallinta ei toteudu ICT-muutosrahoituksen riittämättömyyden takia. ICT-konsolidaatioon panostaminen on välttämätön tavoiteltavien integroitujen asiakaslähtöisten palvelujen kehittämiseksi (epäsuhta kansallisissa digitalisaatiotavoitteissa ja päätöksissä rahoittaa digitalisaation kehittämistyötä).

Jari Saarinen kertoi, että 21.12.2021 työstetään alueen poliittisen johdon kanssa alueen hallintomallia. Eri vaihtoehtoja on ollut esillä ja niistä on käyty keskustelua.

OSA 2 klo 13.30 – 14.55

4. Alueen valmistelun ja toimeenpanon tilanne hallinnon, sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen näkökulmasta

4.1 Tilannekuva, nostot huolenaiheista

Salme Kallinen teki yhteenvedon marraskuun tilannekeskustelusta, jonka mukaan alueen toimeenpano etenee suunnitellusti ja aikataulun mukaisesti. Sopimusten, henkilöstön, omaisuuden ja tilojen siirtoihin liittyvät valmistelut on aloitettu. Myös tukipalveluiden osalta toimeenpano on hyvässä vauhdissa. Pelastustoimen valmistelu etenee alueella hyvin, pelastustoimen hallinnollisen aseman selkiennyttämisessä jotain tarkennettavaa. Varautumiseen liittyvissä asioissa ja ensihoidossa tehdään alueella hyvää yhteis-

työtä. Johtamisjärjestelmän ja organisaatorakenteen valmistelut ovat tällä hetkellä keskeisiä toimeenpanon valmistelussa. Hyvinvointialueen strategia työ on aloittamatta tai vasta suunnitteilla. Viestintä, osallisuus ja demokratia –osa-alueet vaativat vielä konkreettisia toimia. ICT-infran järjestelmien osalta asiat suunnitteluvaiheessa ja osin käynnissä.

Alueen puheenvuorossa todettiin, että hyvinvointialuestrategian valmistelu käynnistyy vuoden 2022 alussa, konsultti on jo palkattu. Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta tulevat valmisteluun mukaan, kun organisaatorakenne saadaan valmiiksi.

Vaalijalan erityishuoltopiirin kanssa neuvottelut etenevät hyvin, erityisesti Etelä-Savon kanssa. Projekti-suunnitelma on valmistelussa. Ajatuksena on siirtää kehitysvammaisten palvelut omaan tuotantoon, vaativia palveluja ei pilkota, vaan ostetaan ne Etelä-Savolta ja vastaavasti Etelä-Savo ostaa joitakin vaativia palveluja Pohjois-Savolta.

Puheenjohtaja Kari Hakari kysyi kuntien kanssa tehtävän yhteistyön sujuvuudesta. Alueen edustajat totesivat sen sujuneen pienten alkuhankaluuksien jälkeen hyvin. Myöskään pelastustoimen osalta ei ole tiedossa erityisiä huolia tai kuntien epäsuotavia ratkaisuja omaisuuden osalta.

Alueelta nostettiin huolena esille yliopistosairaalan huomioiminen alueen rahoituksessa. Päivi Nerg ja Antto Korhonen VM:stä totesivat, että yliopistosairaaloiden erityistehtävän rahoitus on jo mukana laskennallisessa osuudessa, ei määräytymistekijänä. Huolta erityisesti vaativan hoidon, tutkimuksen ja opetuksen rahoituksesta. Yliopistosairaaloiden asema on tunnistettu ja ratkaisu haetaan 2023 alkuun mennessä.

Niuvanniemen sairaalan osalta alueella myös huoli rahoituksen riittävydestä, kun sairaalan potilaat muuttavat kirjansa Kuopioon.

4.2 Kustannuskehitys ja investoinnit

Sote-nettokäyttökustannukset olivat v. 2020 yhteensä 1 036,4 milj. euroa, joista suurin osuus muodostui erikoissairaanhoidosta (39 %). Asukaskohtaiset erikoissairaanhoidon ja kotihoidon kustannukset ovat maan korkeimpien joukossa. Vuodesta 2016 kustannukset ovat kasvaneet asukasta kohti reaalisesti 7,9 % (koko maa 6,9 %). Lasten, nuorten ja perheiden sosiaalihuollon avopalvelujen ja lastensuojelun kustannukset ovat kasvaneet 29 % suhteutettuna alle 18-vuotiaisiin. Ikääntyneiden ympärivuorokautisen hoidon kustannukset ovat kasvaneet 17 % suhteutettuna 75 vuotta täyttäneisiin. Kustannukset ovat pienentyneet suhteellisesti eniten ikääntyneiden ja vammaisten laitoshoidossa.

Alueen asukkaiden somaattisen erikoissairaanhoidon tarvevakioitu käyttö oli v. 2020 noin prosentin maan keskiarvoa pienempi ja kustannukset vastaavasti noin prosentin suuremmat eli tuottavuus oli lähes maan keskitasoa. Väestön ikärakenteen muutoksiin pohjautuvien ennustelaskelmien mukaan Pohjois-Savon hyvinvointialueen sosiaali- ja terveystalouden kustannusten arvioidaan kasvavan vuosina 2020–2030 keskimäärin 0,9 prosenttia vuodessa (koko maa 1,4 %).

Tehtäväkokonaisuus pelastustoimi sisältää pelastustoiminnan, turvallisuuspalveluiden ja tukipalveluiden kustannukset. Pelastustoimen käyttötaloukskulujen reaalin kasvu on ollut lineaarista. Käyttötaloukskulujen reaalin kasvu oli vuosien 2015 ja 2020 välillä on ollut lähes 28 milj. €. Suurinta kasvu on ollut vuokratulouksissa (13 milj. €) ja henkilöstö-kuluissa (7 milj. €). Vuosien 2015–2020 käyttötaloukskulujen reaalin kasvu on ollut keskimäärin 1,3 % vuodessa. Pelastustoimen käyttötaloukskulujen reaalin vuosimuutos on ollut kuntien peruspalveluiden hintaindeksin vuosimuutosta suurempaa.

Alueella on tehty arviolaskelmia suhteessa lainanottovaltuuden ja arviointimenettelyn kriteeristöön. Näiden välttämiseksi tarvittaisiin nykylaskelmilla noin 40-60 milj. euron vuotuiset säästöt, joita olisi alueen

edustajien mukaan haettava käyttömenoista palvelurakenteen puolelta. Lainanottovaltuutta tarvittaisiin vuonna 2023 ainakin paloasemien vuokrasopimuksiin ja asiakas- ja potilastietojärjestelmän hankintoihin. Käytiin keskustelua lainanottovaltuuden ja arviointimenettelyn kriteeristöstä, johon ei ole valmistelussa muutoksia. Antto Korhonen totesi myös, että laskelmat päivittyvät kevään kuluessa, jolloin sekä alueellinen että kansallinen tilannekuva näiden teemojen osalta tarkentuu.

Pelastustoimen kustannuksia ja rahoituspainetta nostavat uusien asemien perustamisten myötä aiheutuva vuokratason kasvu. Myös turvallisuusverkkoympäristö aiheuttaa investointipainetta.

4.3 Tiedonhallinta ja tiedolla johtaminen

Hyvinvointialueen tietojohdamista kehitetään alueellisen tietohallinnon neuvottelukunnan kautta. Useita eri työryhmiä (mm. tiedolla johtamisen alueellinen työryhmä ja Kanta-työryhmä). Tietojohdamisen tavoitteet kytketään osaksi tulevaa hyvinvointialueen strategiaa. Tavoitteena on yhtenäinen tiedolla johtamisen malli. Tärkeimmät kehityskohteet ovat tiedon hankinta ja tiedon organisointi.

Käytössä useita sote-asiakas- ja potilastietojärjestelmiä (25 erillistä), mutta avustushakemuksen perusteella järjestelmiä on yhtenäistetty. Strategisena tavoitteena on suunnitella ja toteuttaa aluetasoinen asiakas- ja potilastietojärjestelmä. Pohjois-Savo on mukana valtakunnallisessa UNA-yhteistyössä asiakas- ja potilastietojärjestelmien kehittämisessä. Sote-ICT -muutoksen keskeisiä riskejä: henkilöstön kuormittuminen, väliaikaisten järjestelmien tietoturva, sopimuskokonaisuuden kompleksisuus, mahdolliset kilpailutustarpeet ja resurssien riittävyys sekä alueella että kumppaneilla.

Siirtyminen erillisiin osioihin

OSA 3 klo 15.00 – 16.00

5. Erilliset osiot: sosiaali- ja terveydenhuolto ja pelastustoimi

5.1. Sosiaali- ja terveydenhuolto

Osallistujat:

Veli-Mikko Niemi, osastopäällikkö, STM, puheenjohtaja

Taina Mäntyrinta, johtaja, STM

Salme Kallinen, neuvotteleva virkamies, STM

Markku Heinänenaho, tietohallintopäällikkö, STM

Antto Korhonen, neuvotteleva virkamies, VM

~~Päivi Nerg, alivaltiosihteeri, VM~~

Nina Knape, tiimipäällikkö, arviointipäällikkö, THL

Jari Saarinen, apulaiskaupunginjohtaja, VATEn pj ja muutosjohtaja, Kuopion kaupunki

Leila Pekkanen, toimitusjohtaja, VATEn esittelijä ja muutosjohtaja, Ylä-Savon sote ky

Jan Tollet, sairaanhoitopiirin johtaja, Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri ky

Antti Hedman, johtajaylilääkäri, muutosjohtaja, Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri ky

Eija Peltonen, johtava hoitaja, vastuuvaikeutustilanteiden johtaja, Kysteri

Tuomo Pekkarinen, tietohallintojohtaja, muutosjohtaja, Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri ky

Kari Janhonen, talousjohtaja, vastuuvaikeutustilanteiden johtaja, Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri ky

Janne Niemeläinen, hallinto- ja henkilöstöjohtaja, muutosjohtaja, Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri ky

Mikko Korhonen, kuntoutusjohtaja, muutosjohtaja, Kuopion kaupunki

Tarja Miettinen, hallintojohtaja, hankehallinnoija, Pohjois-Savon liitto

Nina Knape THL:stä nosti asiantuntija-arviossa esille alueesta seuraavaa:

Pohjois-Savo on maantieteellisesti laaja ja vesistöinen alue, missä väestön ennustetaan vähenevän vuoteen 2030 mennessä noin neljä prosenttia. Sairastavuus on suurta. THL:n ikävakioimaton sairastavuusindeksi on maan korkein (136) ja työkyvyttömyyseläkettä saavien 25–64-vuotiaiden osuus vastaavan ikäisestä väestöstä on maan toiseksi suurin (9,7 %). Sote-palveluissa on hajautunut järjestämismalli. Hyvinvointialueelle siirtyviä sosiaali- ja terveydenhuollon järjestäjiä on yhteensä 18. Entiset aluesairaalat lisämessä ja Varkaudessa toimivat KYS:n ohella erikoissairaanhoidon tuottavina sairaaloina, mutta päivystys- ja keskittämisesetukset rajaavat toimintoja. Useista eri ammattiryhmien asiantuntijoista (mm. lääkäreistä, lähihoitajista, sairaanhoitajista ja sosiaalityöntekijöistä) pulaa.

Sähköistä asiointia lisätään suunnitelmallisesti. Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin tavoitteena on palveluiden saatavuuden, laadun ja oikea-aikaisuuden parantaminen sähköisillä asiointipalveluilla. Käytössä on OmaKYS-palvelu. Vastaavia hankkeita on myös perustasolla. Etäasiointi perusterveydenhuollossa lisääntynyt, jota koronapandemia vauhdittanut. Sosiaalitoimessa lisääntyviä etäasiointi mahdollisuuksia (mm. Kuopion kaupungin Omapalvelu).

Painopiste 1: Lastensuojelun toimivat prosessit ja monialainen yhteistyö

Alle 18-vuotiaita lapsia, joista on tehty lastensuojeluilmoitus, on maan kolmanneksi eniten. Kodin ulkopuolelle sijoitettuja ja lastensuojelun avohuollon asiakkaita on keskimääräistä enemmän. Lastensuojelun ja perhekeskusten yhteistyötä edistetään systemaattisesti, samoin yhteistyötä muiden palvelujen kanssa. Itä-Suomen sosiaalialan osaamiskeskuksen johtamassa LUMO-hankkeessa (Lastensuojelun uudistaminen monialaisesti -hanke) toteutetaan Lapsi- ja perhepalvelujen muutosohjelmaa. Tavoitteena on yhteistyörakenteiden ja toimintamallien luominen, jotta lastensuojelun monialaista tukea tarvitsevien asiakkaiden tarpeisiin pystytään vastaamaan mahdollisimman oikea-aikaisesti. Kuopion kaupunki ja KYS perustavat lastensuojelun ja nuorisopsykiatrian integroidun laitoshoidon yksikön osaksi uutta Psykiatrian taloa. Haasteena ammattilaisten saatavuus, joka vaihtelee alueen sisällä. Etäisemmissä kunnissa pätevien sosiaalityöntekijöiden saatavuusongelma on ollut pitkäaikaista.

Painopiste 2: Mielenterveys- ja päihdepalvelujen saatavuus, mielenterveyden edistäminen ja ehkäisevän päihdetyön monialainen toteutus

Palvelujen tarve on suuri: alkoholikuolleisuus on maan korkeimpia ja mielenterveyden häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saaneiden osuus (5,1 %) 25–64-vuotiaista on maan suurin. Vuonna 2020 aikuisten mielenterveyden avohoitokäyntejä oli suhteellisesti maan eniten painotuen erikoissairaanhoidon, mutta keskiarvoa enemmän myös perusterveydenhuoltoon. Alueen mukaan lasten- ja nuorisopsykiatrian palvelujen resursointi ei vastaa kasvaneeseen kysyntään. Hoitoon pääsyssä viiveitä; erityisesti psykiatriapula vaikeuttaa palvelujen järjestämistä.

Palvelujen saatavuutta, laatua ja alueellista yhtenäisyyttä edistetään useilla toimilla ja hankkeilla; käynnistynyt mm. Hyvällä mielellä Pohjois-Savo –projekti alueen mielenterveysongelmien ja päihdeiden käytön vähentämiseksi. Tulevaisuuden sote-keskus –hankkeen aikuisten mielenterveys- ja päihdepalvelujen kehittämisessä tavoitteina ovat matalan kynnyksen palvelujen ja hoidon jatkuvuuden turvaaminen sekä perustason sairaanhoitajien mielenterveysosaamisen lisääminen. Kaikkien ikäryhmien mielenterveyspalveluissa painotetaan toimijoiden yhteistyön lisäämistä ja moniammatillisuutta. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä on koko hyvinvointialueen kattava organisointi.

Keskustelussa tuotiin esille, että alueella on tunnistettu ongelmat vuosien varrella ja parannuksia on yritetty tehdä monin projektein. Ei ole olemassa yhtä tekijää, joka voisi parantaa tilannetta. Henkilöstöpula vaikeuttaa tilannetta. Tavoitteena on edistää lastensuojelun systeemistä mallia. Perhekeskustoiminta on hyväksytty VATE:ssa. Ajatuksena on, että kun peruspalvelut saadaan

kuntoon, saadaan hallittua lastensuojelun raskaita palveluja. Kaikkiaan mielenterveys- ja päihde- palveluiden avohoitopainotteinen työote vähentää raskaampia palveluita. Psykoterapiakoulutusta on alueella lisätty. Kuopio on käynyt KYS:n kanssa neuvotteluja työnjaosta. Vaikeat asiakkaat keskittyvät KYS:iin, lievät ja keskivaikeat kaupungille. Virkoja tulee lisää mm. kasvatus- ja perhe- neuvolaan. Tietojärjestelmien erot vaikeuttavat ylimaakunnallisesti toteutettavaa integraatiota.

5. Muut asiat

Ei käsitelty muita asioita.

6. Tilaisuuden päätös

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 16.

5.2. Pelastustoimi

Osallistujat:

Pasi Rynnänen, yksikön johtaja, SM, puheenjohtaja
Tiina Snellman, neuvotteleva virkamies, SM, sihteeri
Jukka Koponen, pelastusjohtaja, muutosjohtaja, Pohjois-Savon pelastuslaitos
Paavo Tiitta, pelastuspäällikkö, Pohjois-Savon pelastuslaitos
Lauri Holappa, riskienhallintapäällikkö, Pohjois-Savon pelastuslaitos

1. Kokouksen avaus ja

Puheenjohtaja avasi kokouksen.

2. Osallistujien toteaminen

Todettiin osallistujat.

3. Pelastustoimen palvelutason arviointi

Pelastustoiminnan toimintavalmiusaikojen toteutuminen

Todettiin toimintavalmiusaikatavoitteiden saavuttamisen puutteet sekä ensimmäisen yksikön että pelastustoiminnan osalta. Varallaolon poistumisen kompensoimiseksi seitsemän pelastusasemaa on tarkoitus muuttaa 24/7 välittömään lähtövalmiuteen. Pelastusasemien osalta on vastikään valmistunut tai menossa yhteensä kahdeksan aseman rakennusprojektit. Kuopion ”ongelmariskiruu- tuja” paikataan kahdella uudella asemalla (Petonen ja Itkonniemi). Vuorela-Toivala-Sorsasalo alueen toimintavalmiusajan korjausmääräyksen vuoksi alueelta hankitaan vuokratilat.

Ensi vuoden lisätalousarviossa on pelastustoimelle sovittu 16 uutta virkaa, tällä voidaan paikata erityisesti I luokan toimintavalmiuspuutteita Kuopion keskusta-alueella. Lisäksi Vuorelaan on tulossa kahdeksan pelastajavirkaa. Pelastustoimi on esittänyt 57 pelastajaviran perustamista varal- laolojärjestelmän muutosten kompensoimiseksi 24/7 lähtövalmiuteen muutettaville paloasemille. Päätökset viroista tehdään kevään lisätalousarvion yhteydessä, minkä jälkeen päästään vaiheit- tain toteuttamaan rekrytointeja.

Pelastustoimen huolenaiheena on palvelutason ylläpito hyvinvointialueella. Rahoitustilanne näyttää Pohjois-Savossa riittämättömältä suhteessa toiminnan tasoon, eikä valtion laskennallinen rahoitus kata kaikkia kustannuksia. Pelastustoimen mukaan paloasemaverkoston uudistaminen (sisäilmaongelmaiset asemat) ja uudet paloasemat (2) aiheuttavat kolmelle vuodelle noin 40 milj. euron investointikustannukset. Kustannuksia ja rahoituspainetta nostavat uusien asemien perustamisten myötä aiheutuva vuokratason kasvu. Myös turvallisuusverkkoympäristö aiheuttaa investointipainetta. Pelastustoimi pohti, miten nopeasti valtion rahoitus pystyy tarpeisiin vastaamaan jatkossa. Vastaavia haasteita on muillakin alueilla ja erityisesti sotessa.

Käytiin keskustelua sisäministeriön toimintavalmiuden ja riskiruutujen määrityserustasta. Todettiin, että asiasta tarvitaan enemmän tutkittua tietoa.

Valvonta ja tarkastukset

Palotarkastukset ovat toteutuneet valvontasuunnitelman mukaisesti, ja tarkastuksia on pelastustoimi toteuttanut suunniteltua enemmän. Pelastuslaitoksella kaikki tekevät palotarkastuksia, ja käytössä on myös jälkitarkastuskäytäntö. Pelastustoimella on ollut käytössä palotarkastusohjelma vuodesta 2013 alkaen, ja tällä hetkellä käydään läpi viimeisimpiä tarkastuskohteita, joita ei ole aiemmin ehditty tarkastamaan. Palotarkastusten pöytäkirjoissa arvioitiin olevan huomattavia puutteita. Pelastustoimi aikoi korjata puutteet kirjauskäytäntöjä tarkistamalla ja henkilöstökoulutusta vahvistamalla.

Suunnitelmat

Puutteita todettiin olleen kansainvälisen avun vastaanottamisen suunnitelmissa. Tilanne on kuitenkin parantunut, kun kansainvälisen avun vastaanottamiseen on laadittu Host-Nation Support-suunnitelma yhteistyössä Itä-Suomen laitosten kanssa. Itä-Suomen ja Kaakkois-Suomen pelastuslaitokset ovat saaneet EU-rahoitusta metsäpalojen sammutukseen käytettävän pelastusmuodostelman rakentamiseksi. Kehitystyön toteuttamiseksi tullaan rekrytoimaan yhteensä kaksi asiantuntijaa pelastuslaitokselle ja pelastusopistolle. Myös johtokeskustoimintoja on Itä-Suomessa viety eteenpäin.

Pelastustoimen varautumisen ja väestönsuojelun suunnitelmat todettiin olevan kunnossa. Evakuointisuunnitelma on päivityksessä, ja valmistuu vuoden 2022 aikana. Väestönsuojelun kuntoon laittaminen edellyttäisi enemmän panostuksia. Yhteistyö puolustusvoimien aluetoimiston kanssa on ollut hyvää, ja reservistä on koulutettu henkilöitä väestönsuojelutehtäviin.

4. Hyvinvointialueen toimeenpanoon liittyvät kysymykset

Valmisteluresurssit ovat niukat pelastustoimessa, ja muutosvalmistelua joudutaan tekemään oman työn ohessa. Pelastustoimi toivoo, että vuonna 2022 päästään nimeämään päätoimisia valmistelijoita ja saadaan sijaisia pelastuslaitoksille. Pelastustoimesta on siirtymässä hyvinvointialueelle päätoimisia viranhaltijoita 304 ja sivutoimisia 450. Siirtyvien listalla on koko henkilöstö, myös hallinnossa ja tukipalveluissa toimivat liikkeenluovutusperiaatteen mukaisesti.

Pelastustoimi kertoi, että henkilöstön kuulemiseen muutosvaiheista on useita foorumeita ja käytäntöjä: henkilöstökokous (joka toinen viikko), henkilöstötiimi sekä tilannekatsaukset lautakunnan kokouksissa (krt/kk). Lisäksi operatiivisia päätöksiä koskevasti erillisiä kokouksia.

5. Muut asiat

Ei käsitelty muita asioita.

6. Tilaisuuden päätös

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 16.09.